Ч. 162 (13.110). Львів, вівторок 26. липня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і канад. Франції, Голянції, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Стан облоги і вибори.

Берлін, 21. липня.

Вчорашні події не були ні для кого несподіванкою. Тим і пояснюється цілковитий спокій у Берліні й інших околицях Німеччини.

Вже при кінці минулого року для безстороннього свідка політичного життя німецького народу були очевидні з одного боку банкротство „ваймарської системи“, а в першу чергу пануючої в Прусії соціял-демократії, і з другого боку переможний рух націонал-соціялізму, що перетворюється просто у всенародній рух.

Кожні вибори підтверджували, що Німеччина зневірилася у своїх „визволителях“. При виборах пруського сойму тільки кілька мандатів забракло до парляментарного переходу влади від Бравна—Зеверінга до Гітлера—Гуґенберґа. Партія Брінінґа була вже погодилася піти на коаліцію з націонал-соціялістами. Аж тут старий Гінденбурґ усунув Брінінґа. Кабінет Папена отверто заповів війну „парляментарній демократії“. Цим гаслом сподіється аграрно-шляхотська Німеччина вирвати один з атутів Гітлера і тим викликати стримання дальшого зросту націонал-соціялізму. Бо — це треба особливо підкреслити — **праві кола Німеччини не менше занепокоєні можливим приходом до влади „брунатних сорочок“, як середина і навіть соціял-демократія.** Для родовитої німецької шляхти Гітлер, Розенберґ, Ґерінґ, Геббельс, Штрасер і т. д. є „молодиками“, „політичними авантурниками“ і „гарячими головами“. Для претендента на провідника „національної Німеччини“, старого Гуґенберґа, Гітлер є „соціялістом“.

Усунені від влади партії не хотіли добачити правдивої причини покликання Папена. Навпаки, центр і всі наліво від нього фактично опинилися в сумному фронті проти уряду Папена, мотивуючи це потребою „боротьби проти фашизму“. Про католицько-гітлерівську коаліцію у Прусії перестали навіть говорити. Замісць того центр спільно з соціял-демократами і — що гірше! — комуністами мовчазно погодився на дальше урядування Бравна—Зеверінга.

А вони — хоч ніхто не відмовляє Зеверінгові великих здібностей — перш усього соціял-демократи! З ненавистю до всього націонал-соціялістичного стали вони до виборчої боротьби проти Папена, кажучи, що тим побивають Гітлера. Прусія заклекотіла. Протягом 6 тижнів кількасот поранених і кілька десятків забитих. У тому самому часі панує в інших німецьких державах (Баварія, Саксонія, Віртемберґ, Баден, Тірінгія, Ангальт, Гесен, Бравншвайґ, Мекленбурґ—Шверін і —Штреліц, Ольденбурґ, Шавмбурґ—Ліппе, Гамбурґ, Бремен і Лібек) спокій і порядок. Мимоволі зложилося загальне враження, що пруський уряд або не може, або навіть не хоче дотримувати ладу в найбільшій частині німецької республіки.

Ось тут і криється причина вчорашніх подій. Може вони не зайшлиб перед виборами, але уряд Папена і тут хотів вирвати один з атутів Гітлера. Цей останній успішно вів пропаґанду „безсильного кабінету“ і заповів, що націонал-соціялісти самі заведуть порядок у Прусії.

*

Хто думає, що вчора стався „переворот“ або й „революція“, той глибоко помиляється.

Перед обідом Папен заявив Зеверінгові і тов., що з наказу Гінденбурґа їх усунено. Про людське око Зеверінг відмовив послуху, аби тим заімпонувати своїм виборцям... Тому, що уряд Німеччини не має в Берліні ніякої сили, Папен оголосив другий наказ президента про „стан облоги“. Тим самим влада перейшла до коменданта берлінської округи, ґен. Рундштедта.

Далі все пішло, як по нотах. Один офіцер і двадцять солдатів відвезли шефів поліції (Ґжезінскі, Вайс і Гаймансберґ) до вязниці. Тим дотримано форми „відмови послуху“. Соціял-демократи відвикли після 1919 р. від арешту, тому вже за годину підписали вони зречення виконувати свої функції і розїхались по своїх, кажуть, зовсім не соціял-демократичних віллах чи помешканнях...

Перед міністерством внутрішніх справ натовп, в якому було видно всі відзнаки — хрест з гаками, три стріли „Залізного Фронту“, червоні прапори „антифашистів“ і московський державний герб, — довго чекав на „відтранспортування“ Зеверінга. Без бійок, криків і стрілянини. Усунений міністр коротко грав комедію непослуху. Коли наближалася година вечері, сказав він: „Я піддаюся насильству!“ і пішов до себе на помешкання.

Оце й цілий „переворот“ або „революція“. На цьому скінчилася доба панування соціял-демократичної партії у Прусії. Скарга до Державного Суду мало допоможе. На конференції закордонної преси коло 8 год. веч. державний секретар Плянк заявив отверто, що до рішення суду пройде „можливо кілька місяців“.

Безпорадність бувших пруських володарів ще яскравіше виявилася в закликах до „робітничих мас“. Замісць „До бою!“ — „Будьте спокійні! Чекайте виборів 31. липня!“.

*

Чи відбудуться ті вибори взагалі?

В імени уряду той-же Плянк запевнював, що вибори обовязково відбудуться, а стан облоги буде знесений. При тому він згадав, що в 1919 р. теж був виїмковий стан підчас виборчої кампанії до Національного Зібрання, але на самий день виборів його знесли.

А чого можна сподіватися від голосування 31. липня?

По всіх редакціях і каварнях чути пророкування. Переважно суб'єктивні. З повною певністю можна вже сьогодні рахувати коло 36 міліонів голосуючих (управнених 44,5 міл.). Отже 600 послів. Іде про те, чи національні партії (Гітлер, Гуґенберґ і малі групки) зберуть понад 300 мандатів. Це мабуть не станеться, бо націонал-соціялісти здобудуть коло 240, а гуґенберґівці коло 40 місць. Все вказує на те, що новий райхстаґ не зможе утворити парляментарної більшости, бо рішаюче значіння матимуть комуністи. А ці останні засадничо відкидають усяку коаліцію.

Отже і після 31. липня лишається тільки можливість „непарляментарного кабінету“.

П. К—в.

По румунських виборах.

Буковина у світлі виборчих чисел.

На чолі всіх партій на Буковині стоять сьогодні націонал-цараністи (хлібороби) з 38.833 голосів. За ними кузисти із 20.775 голосів. У попередніх виборах мали кузисти 29.771 голосів. Утрачені голоси впали на залізну ґвардію, що має тепер 8.049 голосів у відношенні до 3.424 голосів у попередніх виборах.

Кузисти опановують свої позиції в радовецькім і сторожинецькім повіті. В першім мають вони 8.677 голосів, а в другім 5.718 голосів. Залізна ґвардія зискала багато в сучавськім та кімполюнґськім повіті. В першім дістала вона 4.420, а в другім 2.124 голосів.

Лібeрали осягнули в цілій Буковині 17.512 голосів. Найсильніші вони в радовецькім повіті (4.014 голосів).

Соціяль-демократи стягнули на себе 15.432 голосів, а жиди 12.112 голосів. Лупісти (ліґа проти лихви) 8.694 голосів. У порівнанні з попередніми виборами осягнула ця мала партія тричі стільки голосів, що в попередніх, а соціял-демократи двічи.

Молодолiберали (Жорж Братіяну) сконцентрували на себе на Буковині 5.942 голосів, отже 260 разів стільки, що в попередніх виборах. Економічний бльок дістав 3.688 голосів, а партія Ґоги 3.866 голосів. Слабими показалися аверсканці з 1.575 голосами. Йорґа з 1.000 голосами та інші, що дістали менше тисячки голосів.

Найбільше число українських голосів упало на нац.-цараністичну партію, що з нею пішла при виборах Українська Нац. Партія. Але немало голосів українських виборців упало й на інші партії: ліберальну, соціял-демократичну то-що. Колишній посол К. Кракалія, що злучився був із провідником селянської партії в Бесарабії Стере, зібрав на свою лісту в цілій Буковині всього 617 голосів.

Далеке, але немаловажне.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ У ПОШУКУВАННІ ГОСПОДАРСЬКИХ ЛІКІВ. — НЕВДОВОЛЕНИЙ МУССОЛІНІ.

Революційні події в Німеччині, а перед ними льозанська конференція, відсунули у тінь усі інші закордонні випадки, а про деякі з них загал ґазетних читачів у світі не знає, або не здає собі справи з їхнього міжнародного значіння. До таких далеких, але немаловажних актуальних подій треба в першу чергу зарахувати

конференцію в Оттаві.

Це одна з чергових спорадичних нарад прем'єрів та відповідальних господарських і фінансових діячів усіх членів Британської Імперії. Останні дві такі конференції відбулися в рр. 1926 і 1930. Їх засадничим завданням є завжди втримувати живим і творчим та взаємно всім британським домініям потрібний добровільний їх державницький бльок під скиптром спільного короля Великої Британії. Очевидно, що ближчі й безпосередні цілі кожної такої конференції є інші, бо завжди інша міжнародня ситуація та інші господарські відносини й суспільні течії у поодиноких британських краях кажуть глядіти на проблєму велико-британської державної єдности під іншим кутом. І так напр. згадані обі попередні конференції, особливож конференція з 1926 року, стояли під знаком відосередкових автономістичних, чи може радше престіжових змагань, які скріпила велика війна, що скрізь на всьому світі розбурхала національні почування й самостійницькі тенденції. Великодержавницький розум англійців не ставив цим тенденціям штучних перепон, не шикanував їх, ідучи їм назустріч, коби тільки зберігти єдність держави без огляду на її форми. Очевидно, що й це річ нелегка і не завжди проходить ідилічно: південна Африка йшла до нинішніх свобод крізь повстання бурів, Єгипет завжди ще підмінований боротьбою двох таборів, з яких один — опортуністичний — користується активною підтримкою Льондону, Індії чекають хіба третьої конференції округлого столу після двох невдачних, а останній конфлікт між Ірляндією і британським урядом ставить у негарне світло й взаємини двох „зелених островів“.

Однак нинішня конференція в Оттаві, відкрита 21. липня ц. р., не рухає політичних моментів, а бодай не передбачує цього її програма. Ця програма — наскрізь господарського характеру такі справи, як внутрішня міждоміміяльна і міжкольоніяльна торгівля, митна політика, валютові й фінансові питання та торговельні умови. Тут треба пригадати, що

в міжчасі, поміж останньою і нинішньою конференцією, Англія відмовилась від золотого паритету і відмовилась від ліберальної вільної торгівлі з зовнішнім світом, себто пережила — в понятті англійців — дві найбільші революції, які можна було собі в Англії уявити. Конференція в Оттаві має рішити, як бути з митами супроти поодиноких доміній.

І тут англійський уряд, який репрезентує в Оттаві консерватист Болдуін, виступає з ідеєю вільної торгівлі між членами Імперії та митними барієрами назовні, іншими словами — з ідеєю господарської самовистарчальности Вел. Британії. Коли взяти під увагу, що Велика Британія обіймає територію поверх 36 міліонів квадратних кільометрів (ціла Европа має 10 міл. км. квадр.!) з 480 міліонами населення, себто займає майже одну четверту частину земного ґльобу й ок. одну четвертину людства — то можна уявити собі наслідки такого господарського бльоку для світової торгівлі і всього світового господарства!

Щоправда, англ. віцепреміер і всі інші члени конференції — як читаємо у телеграмах — запевняють, що вони не думають зривати господарських звязків з зовнішнім світом і що розуміють необхідність економічної співпраці всіх країн світа, а проте справжню вартість цих фраз можна буде перевірити тільки на конкретних постановах конференції. Якщо конференція в Оттаві стане дійсно на становищі, що краї Вел. Британії можуть взаємно доповнювати себе сирівцями й промисловими продуктами — цілий господарський світ стане перед новим фактом, який внесе до нинішньої світової господарської кризи новий елемент хаосу. Тому не дивниця, що очі того всього світа звернені нині на Оттаву.

*

Зовсім іншого характеру подія сталася в останніх днях на півдні Европи, у соняшній Італії. Газетні телеграми повідомили про

реконструкцію уряду Муссолінія

і про те, що Муссоліні перейняв знову безпосередньо ресорт міністерства закордонних справ. По-правді, то це не першина, бо в перших часах фашистівського перевороту Муссоліні зберігав у своїх руках мало не всі міністерські портфелі. Щойно згодом розпарцелював їх, при чому міністром закордонних справ став і 8 літ був Гранді. Нині цей останній отримав димісію і нове призначення на амбасадора до Льондону. Яке велике здивування і найріжнородніші коментарі викликала ця зміна, про це свідчить той факт, що Муссоліні в окремому (напевне не випадковому) інтервю розсипався у похвалах для Грандія, як свого довголітнього найближчого співробітника, і для „знаменитих вислідів" його праці. Всеж, булоб річю дуже дивною, коли відіслано геть людину, яка крім знаменитих вислідів своєї праці не має ніяких інших позицій у своєму політичному минулому.

Здається, що таки більшу рацію мають поголоски, що Гранді програв у Муссолінія через допущення у Льозанні до англьо-французького „джентельменського" порозуміння, яке будь-що-будь віддалює Англію від Італії та зближує її до Франції. Вправді Італія потім мусіла вже сама приступити до тої відродженої антанти, а проте італійська невдача у Льозанні невдачею осталась і за ту невдачу заплатив Гранді своїм міністерським фотелем. Муссоліні як міністр закордонних справ, — це активізація італійської закордонної політики, або — іншими словами словами — заповідь нових якихось міжнародніх несподіванок.

Як це назвати?

Спекуляція радянського уряду на людській нужді.

Лайдацтво! Тільки так можна назвати спекуляцію на людській нужді. А вже до свого верішка зростає воно, коли цю спекуляцію управляє держава, а її жертви в власні громадяни!

Здається, і найбільші прихильники радянського уряду не заперечують вже, що на Україні і в цілім Радянськім Союзі від кількох літ панує нужда і голод, які з року на рік зростають. Бракує вже не тільки мануфактури, але просто всього: муки, круп, товщу, мяса. Знають про це дуже добре ті, які мають на Україні рідню або кревних. Не було кінця подякам, коли хто вислав туди кілька кільоґрамів муки, солонини, ковбаси тощо. Аж ось від початку 1932 р. пачки з харчами почали повертати вже з Харкова з дописком „запрещено". Висилаючий мусів платити оплату за поворотну дорогу (7 зол. від 5 кґ.) і не розуміючи політики „дбайливого за своїх громадян" уряду, здвигав раменами.

Майже рівночасно почали оголошуватися в пресі дві офіціяльні фірми, які дістали від радянського уряду дозвіл на доставу закордонних продуктів для громадян СРСР. Це фірма в Харкові чи Москві „Торг-син" з філіями в інших містах (мабуть державна) і приватна фірма у Варшаві (розуміється жидівська) зі заступником у Львові. „Торг-син" зобовязується за доляри, переслані на його рахунок через якийнебудь банк, видати адресатові в СРСР заграничного товару на ту суму. Про ціни, про техніку доставки ні чичирк. Зате недавно опублікувало „Діло" лист з України, в якім описані були всі „хождения по мукам" адресата за тим „заграничним товаром". І що найважніше, що бажаного товару там ніколи нема, а видають на прислану суму ріжні „бісквіти" і фаталашки.

Можу послужити зразками цін: 1 кґ. солонини 1.50 крб. (6.50 зол.), ковбаса 1 кґ. — 2 крб. (9 зол.), шинка 1 кґ. — 2.40 крб. (10.50 зол.), топлене масло 1 кґ. — 2.60 крб. (10.60 зол.), пара дамських черевиків 18 крб. (70 зол.), 1 кґ. мила до прання — 1.20 крб. (6 зол.) і т. п. Доляр, розуміється, по офіціяльнім курсі 1.94 крб. Таким зарібочком не може похвалитися ніяка капіталістична установа у світі!

А тепер висилка пакунків просто з Польщі. На запит у тій справі радянський консулят відсилає вас до одинокої уповноваженої до висилки пакунків фірми, якої представником є у Львові п. Ланьцут. Пан Ланьцут предкладає вам цінники і всі нові „удогіднення". Просить вибачити за ціни, але ціни ті умовлені між радянським і польським урядом, себто радянський уряд до звичайної ціни за товар добиває своє мито.

До недавнього часу можна було посилати тільки згори означені щодо складу типи посилок. Ціни обчислені були вже з коштами посилки. Ось кілька прикладів: 1) 2 кґ. муки, 1.50 кґ. каші, 1 кґ. солонини — ціна *32.55 зол.*, 2) 2 кґ. вудженини, 1.50 кґ. солонини, 1 кґ. ковбаси — ціна *74.35 зол.*, 3) 1 кґ. цукру, 2 кґ. масла, 2 кґ. сира, 1 кґ. кокосового масла, 2 кґ. ковбаси, 20 дкґ. тютюну, 30 дкґ. кави, 40 дкґ. шпротів — ціна *149 зол.*

Найновіще „удогіднення" лежить у тому, що можна самому собі добирати склад посилки на основі цінника. Зарібок фірми як посередника міститься в окремій доплаті 10 зол. від посилки 5 кґ. і 1 7зол. від 10 кґ. В тім міститься й оплата за почту. Наведу ціни кількох артикулів з цінника, бо на основі їх уже зовсім докладно можна обчислити висоту „паскарського" зарібку, побираного у формі мита радянським урядом. Ціни в золотих за 1 кґ.: мука 3.40, риж 4.60, каша греч. 3.50, цукор 6.50, масло 14.80, солонина 12.05, шинка 16.30, ковбаса 17.30, масло кокосове 14.30, мило до прання 8.85, помаранчі 22.15, і т. д.

Так використовує радянський уряд нужду своїх громадян і добру волю рідні за границею допомогти їм. Замість якнайбільше сприяти та удогіднювати висилку продуктів для голодуючих громадян, радянський уряд робить усякі можливі перешкоди і настановляє мита, які роблять просто неможливою всяку допомогу. Чи не лайдацтво така спекуляція на нужді?

М. Н.

КОМУНІСТИ НАКЛИКУЮТЬ ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО СТРАЙКУ.

БЕРЛІН, (ПАТ). Комуністи розкинули летючки з завивом, аби робітники почали генеральний страйк на знак протесту проти розпорядків фон Папена.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЛИПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 4)

З ЯПОНСЬКОГО ДОМУ.

КАТІНКА.

Одночасно Катінка жила у своєму ателіє. Не плакала і не думала про майбутнє. Від Шарка вістів не чекала. Було її навіть добре з цією самотою. Відкривала деякі сторінки життя, яких досі не замічала або віднаходила щось давнє, знайоме, з минулих, самотніх часів, про що забула. Ці повороти життя цікавили її, навіть бавили. Почуття свободи було приємне, хоч зводилося часом до нудьги і несупокою, безцільности та порожнечі. У такі моменти Катінка бралася за якунебудь працю і, правду казати, не вудьгувала ніколи. Деколи думала про свою далеку батьківщину. Вона, розгублена серед світу сирота, згадувала далекий край свого дитинства, що забутим спомином ледви жеврів на дні її істоти. Ця давня мамина казка, що вернулася за мить до неї, розбуджувала в неї тугу чи жаль? Вона не знала.

Часом виринала перед нею думка про неї саму, думка не нова, знайома ще від смерти мами, але Катінка проганяла її, відкладала на пізніше. Це лінивство Катінки думати про себе мало всі ознаки відпочинку, лінивого дозвілля після надто метушливого їстнування. Бо не тільки праця томить нас; деякі духові підходи, звички думок або тіла, коли нагло вриваються ведуть до утоми. Катінка спала багато. Спала глибоким сном без мрій і снів. А коли пізно врані будилася до свого буденного життя і нараз виринало перед нею настирливе питання: „що буде?", не находила іншої відповіди як: „завтра! завтра подумаю".

Такого одного „завтра" прийшов до неї Сокічі. Він приніс зі собою квіти, але не посмів їх вручити їй і тільки скромно поставив на столі.

— Чому так довго не приходили?, — кинула йому Катінка замість привіту. Вона була чогось лиха і дивилася на нього без звичайної чемности.

— Що звами нового? ви здорові? пробурмотів збентежений Сокічі.

Це до решти роздратувало її. Вона спалахнула румянцем, взялася під боки і заляканому японцеві стала вичитувати у само лице:

— Ви за чим прийшли Сокічі? Чого вам треба? Признайтеся! Ви прийшли заступати Шарка? Знаю я вас! Ви прийшли виручити мене, може розважити? Ха! ха! Але мені цього не треба! Забирайтеся, щоби я вас більше не бачила!

Японець стояв спантеличений і боявся кроком рушити. Він навіть очей не підводив на неї. Тоді Катінка енергійним рухом узяла зі стола квіти і капелюх і встромила йому в руки.

— Ну, чуєте, геть звідсіль! Забирайтеся мені з очей! — і штовхнула його у напрямі дверей.

Бідний Сокічі встиг тільки прошептати: „Вибачайте, я не тому", коли найшовся перед самими дверми. Він потиснув клямку. Щераз глянув на неї..

Але жінки бувають химерні. Коли постать японця почала спровола щезати у дверах, Катінці стало його жалко і здивований Сокічі почув нараз: „А зрештою лишайтесь".

Він повернув і поліз у крісло. Перед ним сиділа Катінка і закопала обличчя обома руками.

Сокічі нічого не розумів. Зрештою не мав навіть змоги розуміти, бо в його мізку не було ніяких думок, тільки шум. І ноги тяжіли йому якби сто миль пробіг безупину. І руки легко тремтіли, як від нежданого холоду.

Нараз Катінка відняла руки від обличчя. Коли побачила японця у кріслі, такого нещасливого та заляканого, всміхнулася. Була це перша її усмішка, віддавна. Нараз устала, підійшла до нього, взяла його голову в обидві руки і стала говорити так скоро, щоби він не міг нічого розібрати.

— Але треба бути дуже чемним і в усім мене слухати. Будете? Сокічі повинен тямити, що я ненавиджу спротиву, що треба робити все, чого забажаю. А коли вже прийде така хвилина на мене, тоді не займай, сиди тихо! Добре Сокічі? Зрештою я певна, що все буде добре. Ну, чого мовчите?

А коли Сокічі ще завжди не міг зібрати думок і дивився тільки на неї широко розкритими, чорними очима доброго, вірного собаки, вона засміялася знову. Потім делікатно вийняла з його рук китицю квітів і встромила у посуду зі свіжою водою. Нарешті поставила капелюх йому на голову і закомендерувала:

— Ну, вставайте! Підемо за вечерею!

Вони пішли обоє на базар. Тут Сокічі чекав на неї перед крамницями, коли купувала. Обвантажені маленькими пакуночками вернулись до ателіє. Катінка приправила знамениту салатку, а мамин самовар шипів привітно як ніколи. Вони сміялися багато, посідавши „в тіні" Шаркового дерева. Ситуація була нова для них і повна пікантерії. Зрештою, обоє були такі молоді.

—o—

Принняття Туреччини до Союзу Народів.

Дня 18. липня на надзвичайному засіданні Союзу Народів приняли до нього одноголосно 57-ого члена, Туреччину. Президент Поль Імап витав цей акт у своїй промові тим більш урочисто, що він закінчував може й не дуже то величким, але безсумнівним успіхом працю Союзу Нар. перед літніми феріями. Після того як представники Туреччини Кемаль Гюсні Бей та Неджемедін Садік Бей заняли призначені їм місця в Союзі Народів, перший з них відповів не менш урочистою промовою про готовість Туреччини співробітничати з іншими державами над скріпленням світового миру.

З промови турецьк. делегата можна довідатися дуже мало про справжні причини, які спонукали турецький уряд приступити саме тепер до Союзу Народів. У відносинах Туреччини до інших держав формально не сталося нічого такого, що моглоб засувати цю зміну її становища до Союзу Народів. Деякі часописи хочуть бачити звязок між подорожю турецьких політиків до Москви та вступленням Туреччини до Союзу Народів, полишаючи властиво питання відкритим, чи турецькі делегати мають приготовити в Женеві місце для московських, чи навпаки: Туреччина має намір шукати у держав, заступлених в Союзі Народів, допомоги, якої їй Москва дати не може. У всякім разі приналежність Туреччини до Союзу Народів накладає на неї деякі зобовязання та піддає деяким впливам, що панують у Женеві. Значіння присутности Туреччини в Союзі Народів буде у значній мірі залежати від розвитку відносин між Радянщиною та европейськими державами. І коли московський уряд навязує деякі пляни до вступлення Туреччини до Союзу Народів, як це виходить з більшовицької преси, то можна чекати, що більшовики у цьому відношенні дуже розчаруються.

(Укр. Бюро в Женеві.)

Імперіяльна конференція в Оттаві.

В четвер 21. VII. ц. р. відбулося святочне відкриття великобритійської конференції в Оттаві, на яку зїхалися представники Великої Британії та її доміній, аби обговорити напрямні господарського розвитку Англії. Представники Канади і Австралії домагаються від британського уряду, аби високими митами внеможливлено довіз харчевих продуктів з европейських країв до Англії та в цей спосіб піддержав довіз цих продуктів з Канади і Австралії, за що домінії відчинять свої границі перед англійським промислом.

Після наглого суду в Сяноці.

ПОС. Д-Р В. ЗАГАЙКЕВИЧ ПРО СЯНІЦЬКИЙ ПРОЦЕС.

Обор. пос. д-р Вол. Загайкевич, що явився в суботу передполуднем у нашій Редакції, запитаний про враження з наглого суду, оповідає, що присуд був узагалі великою несподіванкою, а тимбільше три присуди смерти, і то не тільки для оборонців, але й для всіх правників та для тих, що прислухувалися розправі. Лінія оборони йшла у площині, що в діланні обвинувачених можуть бути знамена інших каригідних учинків, необняті карним поступованням, одначе нема юридичних вимог злочину розрухів з § 73 к. з., бо розправа зізнаннями самих поліційних свідків не виказала, аби було вимагане § 73-им взивання зібраних людей, аби розійшлися. Не було також другої юридичної премісси дотично ужиття надзвичайної (військової) сили, бо зібрані в Лобізві після перестрілки з поліцією самі розійшлись, а „надзвичайну" (військову) силу вжито щойно другого дня в іншій громаді, а саме в Телесниці з приводу подій, які зайшли дня 1. 7. в Телесниці, а не з причини подій в Лобізві.

Обор. д-р Загайкевич висказав при кінці погляд, що колиб проти цього присуду були допустимі правні засоби, то **сяніцький присуд мусів би бути змінений.**

ТЕЛЄГРАМА ОБОРОНИ ДО ЛІҐИ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.

Негайно після проголошення присуду вислали оборонці в сяніцькому процесі отсю телеграму до Ліґи Оборони Прав Людини і Громадянина у Варшаві:

3 смертні присуди, Сянок. Наглий суд. Прохаємо негайно інтервеніювати про помилування.

Адвокати: **Загайкевич, Блавацький, Біляк, Баран, Ванчицький. Мадея, Розенблят-Ґут.**

З ПРОМОВИ ОБОР. ПОС. Д-РА БАРАНА.

Не маючи змоги з технічних причин помістити хочби тільки у витягах промови поодиноких оборонців, подаємо всеж таки одно місце з промови обор. д-ра Ст. Барана, бо воно характеризує дуже добре настрої і психозу мас. Д-р Ст. Баран, покликавшись на те, що подібні селянські рухи не є нічим новим на терені ліського повіту, сказав:

У 1896 році в селі Монастирцях біля Ліска гр. Красіцький, великий землевласник думав викупити від селян лісні служебности. Але селяни не погодилися на продажу своїх прав у лісах, бо сподівалися, що після продажі поверне панщина. Тому шістьох жандармів з лісничими і гаєвими почали виганяти селян з ліса, де вони зібралися, аби боронити своїх прав. Тоді підчас сутички гаєвого з селянином, гаєвий застрілив цього селянина. Цей стріл довів до кривавих сутичок селян з жандармами. Вже негайно по стрілі гаєвого на приказ команданта жандармерії роздалися стріли жандармів; тоді вбито знову двох селян. Опісля на місце події вислано ще 100 жандармів з Перемишля, що ще більше подратувало селянство і тому на допомогу жандармам вислано два баталіони війська. Прокуратор Шопек зі Сянока поручив слідчому судді Дукетові перевести у тій справі слідство. Суддя Дукет поїхав до Монастирця лише з протоколянтом і двома лікарями, хоч мав приказ їхати туди з жандармами. Лікарі зі страху лишилися за селом, а протоколянт утік. Суддя Дукет сам пішов до села, зайшов до церкви, де відправлялося помин. богослуження за вбитих селян. Під церквою за згодою пароха суддя у довшій промові вияснив селянам тло події, кажучи, що заподіяну їм кривду направиться і щойно після того перевів секцію трупів, за попередньою згодою селян. Суддя Дукет погодився з домаганням селянства, аби при секції кожного вбитого було по двох селян делегатів. Переведена секція виявила, що один селянин згинув від стрілу гаєвого, а двох померло від стрілів жандармів. По секції вернув суддя до Сянока і щойно за кілька днів пізніше візвав гаєвого та кількох селян до Сянока, а по переведенім слідстві приарештував 6 людей, які станули опісля перед судом. Такто суддя тактовною поведінкою успокоїв селян, а гр. Красіцький занехав викупна служебностей, аби не дразнити села.

До подібних подій дійшло в 1920 р. в селі Дубрівка Руська біля Сянока теж зі страху перед поворотом панщини, а самі події викликав сяніцький староста своєю поведінкою. Він то зажадав, аби війт передав йому три білі бляанкети громади з громадською печаткою і своїм під-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЛИПНЯ 1932.

КАРЛО ЧАПЕК. 2)

Пригода з дитиною.

— Ну, будемо старатися, — бурмотів пан Бартошек у розпуці. — Прошу вас, станьте! Стрівайте, тепер питання, чому ця особа взяла її. Можете мені сказати, до чого служить таке немовля?

Пані Ляндова витріщила на нього очі.

— Таж то щось найгарнішого у світі, — пояснювала. — Пане, що це, чи ви не маєте в собі ні трохи батьківських почувань?

Пан Бартошек не хотів признатися до такої недостачі і сказав скоро:

— Я гадаю, що такого бельбаса моглаб украсти лише мати, яка втратила власну дитину й хоче мати іншу. Знаєте, це так, як коли вам хтось у гостинниці візьме капелюх: тоді ви виберете собі інший тай ідете. Я вже видав такий розпорядок, щоби мені зголосили, де кому в Празі померла тримісячна дитинка, а наші люди підуть там подивитися, розумієте? Прошу вас, на основі того вашого опису її не пізнаємо.

— Зате я пізнаю її. — захлипала пані Ляндова.

Пан комісар здвигнув плечима.

— А я всетаки — сказав задумано — я дав би відрубати собі голову, що ця жінка вкрала те немовля для якоїсь матеріяльної користи. Даруйте пані, а кохання люди дуже мало крадуть. Головно для грошей. Та, ґерґот, не плачтеж уже! Ми вам зробимо все, що можемо.

Колиж пан Бартошек вернувся до комісаріяту, сказав своїм людям:

— Слухайте, хто з вас має тримісячного бельбаса? Принесіть мені його сюди.

— Так то одна поліцаїха принесла йому своє наймолодше. Пан комісар сказав собі це розпакувати та повідає:

— Алеж бо йому мокро. Так дивіться! Волосячко на голові має і зморщечки також — отож бачите, правда? — а зубів то також не має. Прошу вас, пані, по чім пізнати таке немовля?

Пані поліцаїха приголубила своє наймолодше до грудей.

— Таж це моя Марієчка, — сказала гордо — щож це ви не бачите, пане комісаре, що це викапаний тато?

Пан комісар глянув непевно на поліцая Гохмана. Він із наїженими вусами та зморщеним носищем вишкірився до свого нащадка, робив йому товстелезним пальцем „тититн" й говорив „гав, гав, гава".

— Ну, я не знаю — мимрив комісар — той ніс мені виглядає трохи інакший, та він певно ще їй наросте. Чекайте, я піду подивитися до парку, як виглядають немовлята. Воно так, що на ріжних кишенькових злодіїв і драбів наш чоловік уважає, одначе з тим нарибком у перинках, чейже ми не маємо що робити.

За годину Бартошек вернувся пригноблений.

— Слухайте, Гохман, сказав, таж то страшне, всі такі діти однакові! Якжеж я можу подати опис? Шукають тримісячного хробачка, жіночого полу, має волосячко, носик, оченята, а на задничинці зморщечки. Спеціяльні знаки: важить чотири тисячі чотириста девятьдесять ґрамів. Чи вистарчить стільки?

— Пане комісаре, — сказав Гохман поважно — тих ґрамів я там не подавав би. Така дрібота важить раз більше раз менше, відповідно до того, як у нього з животиком.

— Боже — бідькав комісар, — якжеж мені це все знати? Таж немовлята то не наш реферат! Слухайте, сказав нараз із полекшею, чи не скинути би того всього на чиїсь інші плечі? Наприклад на „Охорону матерей і немовлят!"

— Лишень те, що ми тут маємо — це ніби як крадіж — запримітив поліцай.

— Це правда — бурмотів комісар. — Боже, якби це був украдений годинник або інша якась розумна річ, то я з тим умів би дати собі раду. Та, чоловіче, я навіть поняття не маю, як то треба шукати украдених дітей!

Тут відчинилися двері й один поліцай приводить заплакану паню Ляндову.

— Пане комісаре — сповіщав він — ця пані хотіла якійсь жінці на вулиці вирвати з рук немовлятко й при цьому вчинила велику авантюру та збіговище. Тому я привів її.

— Ради Бога, пані Ляндова, — скрикнув комісар — що ви нам робите?

— Таж то була моя Рожечка, — заводила молода жінка.

— Ніяка Рожечка — перебив поліцай. — Ця жінка то була пані Рубалева з Будечської вулиці, а ця дитина то її тримісячний хлопчик.

— Так бачите, ви нещасна особо, — став кричати пан Бартошек. — Коли ще раз вмішаєтеся нам до того, то ми кинемо цілу справу, розумієте? — Чекайте, — пригадав він собі нараз, — як кличуть вашу дитину?

— Ми її кажемо Рожечка — хлипала мати Дуденька, Дидиди, бобичок, лялечка, янголятко, татова, мамина, кіточка, хрущик, пташечка, золото...

— І це все вона розуміє? — спитав переляканий комісар.

— Вона все розуміє, — впевняла мати серед плачу. — І так вам сміється, як їй кажемо „гав-гав", „бу-бу-бу" або „ти-ти-ти"...

— Це нам малощо поможе, — сказав пан комісар. — Я вам, на жаль, мушу сказати, пані Ляндова, що нам не пощастило. У тих родинах, де зголосили смерть дітей, вашої Рожечки нема. Це вже наші люди все оббігали.

Пані Ляндова гляділа тупо перед себе. Пане комісаре, — озвалася в нечайнім проблиску надії — я дам десять тисяч тому, хто мені найде Рожечку! Оголосіть нагороду, що хто вам вкаже слід моєї дитини, дістане десять тисяч!

— Я того не робив би, люба пані, — сказав пан Бартошек скептично.

— Ви не маєте ніякого чуття! — вибухнула молода мати. Я дала би весь світ за мою Рожечку!

— Ну, як хочете — мимрив пан Бартошек із досадою. Я це оголошу, лише вже нам до того, ради Бога, не мішайтеся!

— То тяжка справа, — зітхнув, ледви за нею зачинилися двері — Чекайте, я знаю, що тепер буде.

(Докінчення буде).

писом. Війт сповнив домагання старости щойно тоді, як заплатив гривню і тоді вислав бажані папери старості громадським післанцем.

В Сяноці зустрів громадського післанця поліцай зі Сянока та ще двох селян. Вони довідавшися від нього, що несе старості білі бланкети громади з громадською печаткою і підписом війта, післанця побили, наказуючи, аби вертав негайно з паперами до села, бо ті папери привернуть панщину. Післанець оповів про свою пригоду селянам, які почувши про панщину, заметушилися. До того нещастя хотіло, що війт винаредував від дідича кілька тижнів тому сіножать. Селяни пояснювали собі, що війта підкуплено, аби завести панщину. Тому негайно скликано громадську раду, яка відібрала від війта печатку, нагнала його і вибрала собі нового війта. А староста не діждавшися від війта ні паперів ні печатки написав за вияснениями. Тоді то усунений війт заявив, що він уже не урядує, бо його громадська рада усунула, а паперів ні печатки вже теж не прислав би, бо не хоче заводити панщину. Після того староста негайно привернув давного війта, нового усунув від урядування, а справою занявся прокуратор. І знову довелося розглядати справу прок. Дукетові, який уже вів слідство в Підмонастирцях. Прокуратор переслухав селян і застановив справу тому, що відносини в селі вернулися до давнього русла.

РЕДАКТОР „НЮЙОРК ТАЙМСУ" У СЯНОЦІ

В пятницю 23. липня ц. р. підчас оголошення обвинуваченим присуду кари смерти на салі розправ був присутній теж редактор впливового американського щоденника „Нюйорк Таймс"-у. Перебуваючи хвилево у Львові поїхав редактор з послом Великановичем до Сянока на розправу, де почув проголошення обвинуваченим присуду.

Події в Німеччині.

БЕРЛІН, (ПАТ). В суботу 23. липня ц. р. почалася розправа перед державним трибуналом у Ляйпціґу проти німецького уряду за те, що зломив автономію Прус. Тому негайно по появі декрету през. Гінденбурґа, яким заіменовано державного комісаря для Прусії та усунено пруського премієра Бравна і кількох міністрів, пруський уряд і уряди двох союзних держав Німеччини Баварії і Баден зголосили протест до державного трибуналу у Ляйпціґу на центральний німецький уряд канцлера фон Папена. Усуненого пруського уряду боронять перед державним трибуналом у Ляйпціґу д-р Брехт, д-р Барт і проф. д-р Гіссе з Франкфурту. Фракцію центрову у пруському соймі репрезентував проф. д-р Беттерс з Кольонії, а фракцію соціял-демократів проф. д-р Геллер з Кольонії. На вступі розправи президент державного трибуналу відчитав скаргу усуненого пруського уряду, після чого судді радили над внеском пруського уряду, що домагався від державного трибуналу зарядження, яким припинено би урядування державного комісаря у Прусії. Тому теж відчитано низку документів, а між ними декрет през. Гінденбурґа, аби державний трибунал міг видати на їх основі присуд. Ствержено, що нім. уряд не наділсав заяви на скаргу пруського уряду. В суботу наради велися на внесок президента трибуналу і за згодою представника нім. уряду над виданням зарядження. Опісля теж державний трибунал признав себе компетентним видати негайне зарядження. Підчас перерви в нарадах надійшли від пруського уряду ще чотири вимоги, а саме: 1) щоби державний комісар не виступав у характері премієра чи іншого члена пруського кабінету; 2) щоби комісареві заборонено усувати пруських міністрів з їх урядів; 3) щоби комісар чи його заступник без уповажнення пруського премієра не міг репрезентувати Прусії у державній раді Німеччини і 4) щоби комісар не міг іменувати чи пак усувати на довший час пруських урядовців.

По перерві промовляли оборонці сторін. Представник пруського уряду д-р Брехт збивав закиди, начебто пруський уряд не виконував обовязків, які випливають з конституції. Опісля промовляли ще представники інших союзних країв. На пополудневій розправі представник нім. уряду дир. Ґоттайнер обговорював можливість видання переходового зарядження та збивав закиди і внески пруського уряду, домагаючися їх відкинення. При кінці розправи говорив ще президент державного трибуналу Бумке, домагаючися від представників обох сторін конкретних внесків, сетбо натякнув, аби сторони мировим судом поладнали цей спір. Опісля розправу відсунено до понеділка і щойно тоді трибунал оголосить присуд.

Конференція премієрів.

БЕРЛІН, (ПАТ). На суботу 23. липня ц. р. скликав канцлер фон Папен премієрів союзних держав Німеччини на конференцію до Штутґарту. Перед виїздом канцлера на конференцію до Штутґарту, юрба людей привитала фон Папена на двірці в Берліні окликами: „Геть з Папеном. Хай живе Зеверін". Тому поліція приарештувала кількох людей.

На конференції премієрів обговорено найважніші питання внутрішньої політики Німеччини. Опісля канцлер фон Папен заявив, що німецький центральний уряд обстоює федераційну програму і не задумує нарушувати автономії союзних країв. Канцлер вияснив теж премієрам, що іменування державного комісаря для Прусії це лише переходове зарядження, якого в інших союзних державах нема змислу примінювати, бо в цих державах панує лад і спокій. Вкінці канцлер фон Папен заявив, що вибори до райхстаґу відбудуться в устійненому речинці, сетбо в неділю 31. липня ц. р. Центральний уряд Німеччини сподіється, що вже в найближчих днях знесе стан облоги в Берліні і Бранденбурґії.

Відкликання поліційних урядовців з відпусток.

БЕРЛІН, (ПАТ.). На приказ військового команданта Берліна і Бранденбурґії ген. Рундштедта президент поліції Мельхіор відкликав поліційних урядовців з відпусток у Берліні, аби негайно вернули до праці.

Звільнення і арештування поліційних урядовців.

БЕРЛІН, (ПАТ). На приказ ґен. Рундштедта випущено на волю арештованого команданта поліції Гаймансберга і члена Райхбанеру Карльсберга тому, що слідство не виявило доказів, аби вони брали участь у нелеґальній акції. Зате арештовано провідників Райхсбанеру майора Енке, адютанта кронпрінца і Роберта Браера за участь у протидержавній акції. Роберта Браера арештовано за те, що він підслухував розмови членів німецького уряду. Обох арештованих передано слідчому судді. Знову у Кеніґсберґу усунено від урядування президента поліції Тіце нібито тому, що ще минулої весни побили два поліцаї пруського князя Авґуста Вільгельма. Відтоді гітлерівці і націоналісти вели завзяту кампанію проти президента Тіце домагаючися його димісії.

ПЕРЕД ПІДПИСАННЯМ ПАКТУ НЕАГРЕСІЇ.

Польська преса повідомляє, що вже в найблизших днях підпишуть у Москві Польща і СРСР пакт неагресії, який уже парафановано (підписано початковими буквами) ще 22. січня ц. р. Від Польщі підпише польський посол у Москві Патек, а від СРСР заступник Літвінова комісар Крестинський. Одночасно польська преса додає, що між Польщею і СРСР ведуться ще переговори щодо концiлiяцiйної умови (мирового поладнання спорів), яку передбачує стаття 5 умови про неагресію. Зміст проєкту цеї умови не викликує уже засадничих розходжень. Ця концiлiяцiйна умова становитиме нероздільну цілість умови про неагресію і тому буде ратифікована разом з цією умовою про неагресію.

---o---

РОЗЗБРОЄНЕВА КОНФЕРЕНЦІЯ ВІДСУНЕНА.

Поражка Німеччини і більшовиків.

ЖЕНЕВА, (ПАТ). В суботу 23. липня ц. р. на засіданню головної комісії конференції до розззброєння делегації складали декларації до кінцевої резолюції, яка обходить вислід конференції. По вичерпанню листи бесідників промовляв ще сам предсідник конференції Гендерсон заявляючи, що як би він міг голосувати, то голосував би за резолюцією, яка вимагає вирішення суттєвих питань роззброєння. Резолюція спирається на засадах висловлених президентом Гувером і тому годі проти неї голосувати. За резолюцією заявилося 41 делегацій, проти резолюції 2 делегації, Німеччини і СРСР. Від голосування здержалося 8 делегацій. Нім. делеґат Надольний заявив на декларацію Гендерсона, що не думає, аби голосуючи проти резолюції, голосував тим самим проти роззброєння і пропозиції Гувера. В Женеві уважають вислід голосування над резолюцією за поражку Німеччини і більшовиків. Головна комісія приняла теж резолюцію, аби продовжити на дальших 4 місяців розем у зброєннях і тому негайно піддано її під голосування на конференції. Ця резолюція перейшла одноголосно.

Опісля промовляли ще Еріо, Саймон і Джібсон, які подякували предсідникові Гендерсонові, секретареві Дрюмондові і референтові за їх успішну працю, після чого відложено дальші праці конференції аж до січня 1933 р.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРИПИНЕННЯ УРЯДУВАННЯ КОМ. СОЛТИСА.

Польська преса повідомляє, що з приводу трагічних подій у ліському повіті припинено в урядуванні команданта поліції в Ліську Солтиса і проти нього веде слідство командант воєвідської поліції. На опорожнене місце команданта поліції в Ліську призначуть іншого офіцера поліції.

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ЗІ СЯНОКА ДО СВЄНТОКШИСЬКОЇ ТЮРМИ.

СЯНІК. (ПАТ). На телеграфічний приказ міністра справедливости, який прийшов до начальника тюрми в Сяноці в суботу передполуднем, всіх чотирьох засуджених селян надзвичайним судом у Сяноці на досмертну тюрму, а саме: Василя Дуника, Міхала Малецького, Петра Мадею і Антона Паславського перевезено в суботу 23. липня ц. р. вночі до сьвєнтокшиської тюрми. Перед від'їздом дозволено засудженим попрощатися з ріднею.

ПРОЦЕС ҐОРҐУЛОВА.

ПАРИЖ, 24. 7. ПАТ. В понеділок 25. липня ц. р. починаєтбся у Парижі великий процес проти вбивника французького президента Думера, себто Ґорґулова. Акт обвинувачення підкреслює звязки Ґорґ. з Яковлевим, якого він хотів приєднати до своїх ідей та довести до злуки вільної Росії з Зеленим Союзом. Прокуратор зазначує, що дуже тяжко устійнити причини, які попхнули Ґорґулова до вбивства президента Думера. Справді негайно по арештуванні Ґорґулова російські еміґранти з усіх усюдів доносили, що Ґорґулов є більшовицьким аґентом, але ніодин свідок не пізнав у Ґорґулові одної і тої самої особи. Ґорґулов у Европі робив заходи покращати свої матеріяльні відносини, але без успіху. Тому виникла в Ґорґулова жадоба мести на президентові Франції, який не хотів допомогти його батьківщині. Думка вбивства президента зродилася у Ґорґулова 1. травня ц. р. Коли довідався, що президент Думер буде присутній в палаті Ротшильда в дні 6. травня ц. р., приїхав до Парижа і виконав атентат.

РЕВІЗІЇ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 24. 7 (ПАТ). В ночі з суботи на неділю поліція перевела в ріжних дільницях Берліна ревізії в публичних льокалях, шукаючи за зброєю у комуністів. Арештовано 20 людей за недозволене переховування зброї й амуніції.

САБОТАЖ.

БЕРЛІН, 24. 7. (ПАТ). Підчас вчорашньої виборчої промови відомого націоналістичного провідника Ґуґенберґа в одній хвилині виключено усі ґолосники і мікрофони, які заінстальовано на вічу. Перервано теж усі електричні кабелі. Поліція веде слідство шукаючи справників саботажу.

---o---

СПОРТ.

УКРАЇНА-ОЛЬД БОЇ 0:0.

Стара правда, що коли дружина виходить на грище дуже певна перемоги, тоді мяч виробляє всякі псоти і ніяк не хоче влізти до воріт противника, найшла вповні підтвердження на вчорашніх змаганнях України з Ольд Боями. Після недавньої високої перемоги над Ольд Боями грачі України почали їх легковажити, а противник тимчасом взявся до роботи і цілу першу половину тиснув Україну, що не міра. Лишень завдяки знаменитій грі оборонної трійки України Ольд Бої не стрілили кількох голів. Щойно у другій половині, коли Україна грала вже в десятку (по виключенні Скреготи з грища), наші грачі взялися до роботи і притиснули Ольд Боїв, одначе на рішаючий голь віхто не міг спромогтися.

Тим разом в Україні дуже слабо грав напад, що не вмів стріляти навіть карного. Лисик [illegible], хоч тистував, Мурський все ще за повільний, і Лапчук надробляв технікою, у Ґоцького І. [illegible] видно брак тренінґу. В помочі цілком слабий Шиналь, дещо ліпший Воробец, а Підлисецький робив, що міг. Назагал гра була дуже хаотична і на низькому рівні. В Ольд Бої вибивалася [illegible] і [illegible] нападу, Шабакевич-Герасимович-Савка і воротар Драпала. Судя п. Рогатінер у першій половині вдоволяючий, у другій стратив цілковито голову і не міг собі дати ради. Виключення Скреготи з гри за фавль було цілком неслушне, судя повинен був дати напімнення і відтак [illegible] сторону України.

Видців, які брали занадто живу участь у змаганнях, було около 1000.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Краків. Краковія-Чорні 4:1 (0:0).
Варшава. Висла-Варшавянка 6:0 (2:0).
Катовиці. Рух-Гарбарнія 2:0 (1:0).
Седльці. Польонія-22. п. п. 2:1 (2:1).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Польонія-Гасмонея 5:2 (0:1).
Львів. Бялі Ожел-Світезь 3:2 (2:0).

Українїка в чеській пресі

від 29. VI. до 7. VII. 1932 р.

29. VI. „Гаймат—Сааз" згадує про голод на Україні. — 29. VI. „Костніцке Іскри" (Прага) — під заголовком „Пошана українців для І. Гуса" поміщує звістку про книжку Зенона Бичинського про І. Гуса, про Шевченкового „Яна Гуса", про перекладення М. Лисенком частини цього твору на музику і висловлює надію, що на другий рік цей твір, перекладений на чеську мову, почує Прага. — 30. VI. „Вестнік Сокольскі" пише про складення українськими соколами присяги в Праській Соколовні в Нуслях. — 1. VII. „Словенська Політика" (Братіслава) — за повідомленнями з Риги з 28-го червня подає відомості про голод на Україні, та страшну посуху, що наслідком матиме на осінь небувалий голод на Україні. — 1. VII. „Народні Стшед" (Прага) спиняється над поширеним по чеських селах явищем: як російські та українські емігранти осідають там на постійне. Описує життя одного з таких емігрантів, що цілком пристосувався до місцевих обставин і навіть імя своє зчехізував. Ці люди вже ніколи не вернуться додому, а діти їх вже й не знатимуть, що батько їх походив з іншого краю. Це загальне післявоєнне явище. — 1. VII. „Ческе Слово", Моравска Острава, — пишучи про сокільську дисципліну згадує про випадок з українцем, що зірвав прапор у Празі і зате буде виселений із республики.

2. VII. „Мор. Орліце" (Брно) передає лист юнака, що живе в колхозі коло Києва. У тому листі описано страшне становище голодуючих на Україні. — 2. VII. „Незавісле лісти" (Усті над Орліці) — „Українці та сокільський злет в Празі" — під таким наголовком поміщено замітку про участь українців на сокільському злеті у Празі і коротко подано звістки про сокільство в Галичині.

3. VII. „Богемія" (Прага) — з поміткою Варшава, 2. липня, — описує події в Ліску. — 1. VII. „Лідові деннік" (Прага) — пише про страшний голод, що настає на Україні.

5. VII. „Право Ліду" (Прага) описує нараду всеславянських журналістів про відновлення Всеславянської федерації журналістів. — 7. VII. „Право Ліду" описуючи похід соколів Прагою згадує, що між чужими сокільськими організаціями взяли участь і 74 українських соколів.

Прага, 9-го липня 1932 р.

З організаційного руху.

НАРАДА В СУДОВІЙ ВИШНІ.

Дня 18. липня ц. р. відбулася довірочна нарада УНДО в Судовій Вишні. В нараді взяло участь около 150 делегатів цілого повіту. Нараду отворив Франц Заяць. Предсідником вибрано Івана Гринчука з Воловича, а секретарем Семен Прокурон. Посол Гринь Тершаковець виголосив 2-годинну промову. У промові зложив звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації, зясував теперішнє політичне і господарське положення українського народу, представив постанови нових шкільних законів та постанови самоуправного законопроекту. Візвав присутніх до праці на всіх ділянках життя, та зокрема перевести повітову організацію.

В дискусії, яка тривала цілу годину, забирали голос Дикий, Семчишин, Харлаліс, Заяць і інші. Ухвалено довіря українським послам і сенаторам, а крім цього ухвалено резолюції у шкільних справах та в справі вирівнання цін рільних продуктів з цінами промислових виробів. Вибрано Організаційний Комітет, який протягом місяця має перевести повітову організацію УНДО. До організаційного Комітету увійшли о. Яків Войтович, Іван Гринчук, Омелян Кушнір, Франц Заяць, Василь Шот, Лука Луць, Антін Носач. По нарадах інтерпельовано посла в ріжних справах, а посол Тершаковець давав вияснення.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс. 2-3

— Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46. 1880-?

— Машини до шиття нові від 200 золотих поручає Юліян Ломага, Львів, Валова 11. 14-20

— На волі. Пишуть нам: Дня 22. липня випущено на волю з тернопільської тюрми отсі вязні: 1) Василь Бачинський, канд. адвок., арештований 20. 5. ц. р., 2) Леськів Дмитро, селянин з Луки Малої, пов. Скалат, арештований 17. 3. ц. р., 3) Михайлів Іван, селянин з Луки Малої, пов. Скалат, арешт. 7. 4. ц. р.; 4) Олійник Антін, селянин з Текляівки, пов. Скалат, арешт. 1. 4. ц. р., 5) Пантелеймонович Олекса, селянин з Фащівки, пов. Скалат, арешт. 7. 4. ц. р., 6) Сусла Володимир, селянин з Білок Малих, пов. Скалат, арешт. 9. 4. ц. р. Всі арештовані перебули в тюрмі під замітом приналежности до У.В.О., чи пак до О.У.Н.

— **Редукція міських екзекуторів у Львові.** З днем 1. серпня ц. р. будуть зредуковані у Львові всі міські екзекутори. Якась часть їх після вишколення перейде на етат Скарбової Палати, що в останніх днях одержала з Міністерства Скарбу відповідне зарядження, на основі якого Скарб. Палата перейме всі податкові агенди магістрату. Відтепер екзекутори Скарб. Палати будуть стягати громадські оплати і переводити екзекуції також у користь магістрату, тому згадана Палата побільшує кадри екзекуторів.

— **Вакації президента республики.** Літня резиденція для президента франц. республики находиться в палаті Рамбує, недалеко Парижа. Та деякі президенти воліють їхати на літо до рідні. Так робили Фалієр та Поанкаре і так рішив зробити теперішній президент Альбер Лебрен, що їде на село 7-го серпня на місяць разом із жінкою, дітьми та внуками. Лебрен хоче заховатись перед усіма офіціяльними церемоніями і таким робом відпочити.

— **Бастер Кітон розводиться.** Той веселий меляихолік, що своєю безнадійною маскою наводить на нас сміх, не має нахилу до подружого життя. Гроші, які дозволяють йому мати власну яхту і тисячі інших вигод, не помагають йому до щастя. Його третя чи четверта з черги жінка Наталія Тольмедус, одна із трьох славних сестер, фільмових акторок, не хоче їхати з ним новою яхтою на прогульку до Каліфорнії. Це і є причина, чому нещасливий Бастер рішив розвестись, тим більше, що пані Наталія вже заявила перша журналістам, що „йде собі від нього геть".

— **Чужинні туристи в СРСР.** Радянський уряд від якогось часу почав організувати збірні прогульки для чужинців, які при вїзді на територію СРСР вплачують означену суму в долярах і за це дістають увесь час хату, харч і оглядають замітні місця та памятники. Саме цими днями привіз пароплав „Кунгс-Гольм" до Ленінграду 250 американців і другий „Карингтія" таку-же другу партію — великих промисловців. 26-го ц. м. на пароплаві „Репляйс" приїзжає з Америки 300 туристів, 27-го на франц. пароплаві „Куба" теж 300, між ними 100 лікарів. 30-го ц. м. „Метеор" привезе ще 250. Крім цього кількасот европейських чужинців приїде поїздами.

— **Конкурс на працю для всіх студентів.** Університетська міжнародня федерація і „Нюйорське історичне товариство для оборони Ліги Націй" оголосили міжнародній конкурс, в якому можуть брати участь усі американські та европейські студенти. Тема конкурсу така: „Як університетська молодь може причинитись до здійснення Сполучених Держав світа". Будуть нагороджені три праці: перша 300 дол. друга

З природи та техніки.

РЕАКЦІЯ АШГАЙМА-ЦОНДЕКА.

Вже старинні єгиптяни пробували пізнавати, поливаючи зерна ячменю і пшениці сечею жінки, чи вона є вагітною чи ні. Одначе щойно 3000 літ пізніше берлінські лікарі Цондек і Ашгайм опрацювали методу, яка дозволяє завчасу пізнати вагітність жінки на підставі цієї сечі. А саме молоденьким мишам (самичкам) ваги 7 до 9 грамів вприскується протягом 2 днів пятикратно ранню сеч жінки, якої вагітність хочемо ствердити. Тому, що в сечі вагітної жінки находиться спеціяльний гормон, що викликує передчасне дозрівання мишей, можемо вже по 100 годинах від першого вприску розпізнати на мишах, чи жінка, якої сеч вприснули мишам, вагітна чи ні. А саме, якщо дотична жінка вагітна, на яєчниках миші являються на 5-му дні після вструку т. зв. кровні точки і жовті кільця, що їх можна бачити вже голим оком. Та коли дотична жінка невагітна, кровні точки ні жовті тільця не виступають, тільки міхурці (folliculi) у мишей незначно збільшуються.

Дальші досліди над реакцією Ашгайма-Цондека виказали, що в подібний спосіб можна розпізнати вагітність самиць деяких звірят, а саме малпи, клячі та вівцы. Зате не знайдено відповідних гормонів у сечі вагітної львиці, слониці, корови, вівці, кози, безроги і суки, а так само у самиць гризунів. Замість молоденьких недозрілих мишей уживають нині зрілих кріликів, яких можна уживати до обсервації частіше тоді, коли мишей треба було перед обсервацією убивати.

Значіння реакції Ашгайма-Цондека величезне тому, що при її помочі можна з великою певністю (98 проц.!) розпізнати вагітність жінки і то вже 8 днів після запліднення. Крім цього відограє вона ролю при висвітленні деяких кримінальних випадків (розпізнання засохлих крівавих плям).

РОЗБИТТЯ АТОМУ ТЕХНІЧНИМИ ЗАСОБАМИ.

Якщо говоримо про розбиття атому, маємо на думці розбиття ядра атому, себто цієї частини атому, що положена в самім осередку атому, а не розбиття поодиноких електронів, що теж є частинками атому і кружляють довкола ядра, неначе планети довкола сонця.

Досі розбивали ядра атомів цілком „природними" засобами, а саме частинками чи проміннями альфа радіоактивних субстанцій. Цей спосіб розбивання ядер атомів при помочі додатньою електричністю наряджених частинок альфа, що мають у собі величезну енергію, започаткував англійський фізик Радерфорд у лябораторії ім. Кавендіша в Кембріджі та фізики віденського університету Кірш і Петтерсон. Згадані дослідники розбили досі проміннями альфа ядра біля 30 первнів, причім виявилося, що відломки розбитих ядер це ніщо інше, як тільки протони себто ядра атомів водня.

На днях учні Радерфорда д-р Вальтон і д-р Кокрофт розбили ядра первнів літу, берилю, бору, вугля, азоту, флюору і глину, уживаючи цілком „штучних" способів. А саме випомпували вони з шкляної рури все повітря, втопили в неї металеву аноду і катоду, наповнили її дужеріденьким воднем і приложили до електрод напругу 125 тисяч вольтів. Внаслідок того протони, себто додатньо наряджені ядра атомів водня, яким виповнена була рура, дістали величезну скорість і ударили об пластинки первнів, що їх треба було розбити. Ці пластинки були теж завдалегідь поміщені в шкляній рурі.

Обсервації виявили, що дійсно дуже швидкі протони розбивали ядра первнів; відломки цих розбитих ядер були в випадку первня літу ідентичні з частинками альфа радіоактивних тіл. Це пояснюється тим, що атомовий тягар ударяючого протону є 1, літу, що має бути розбитий, 7, себто при ударі протону в ядро літу повстає ядро з атомовим тягарем 8 (рівне 7 більше 1), що розлітається на дві частинки альфа (тому, що атомовий тягар одної частинки альфа рівний 4).

Рівночасно в Німеччині перевів успішні спроби розбиття атомів „штучним" способом славний своїми „ловами на громи" в 1927 і 1928 рр. на Монте Дженерозо біля Люґано д-р Лянге в лябораторії високих напруг „Загального Електричного Товариства" (АЕГ) Берлін-Обершеневайде. А саме у нього до розбиття атому треба приблизно 5 міліонів вольтів електричної напруги. Цю високу електричну напругу черпав д-р Лянге зі спеціяльно збудованого ударного генератора, що складається з цілого ряду кондензаторів, які при їхнім наряджені сполучені рівнобіжно, при розряджені сполучені в ряд. Кількість розбитих ядер у німецького фізика іде на міліони тоді, як у англійських фізиків вона була дуже мала.

Вислідн праць Вальтона і Кокрофта виявили, що енергія відломків ядер є біля 100 разів більша від енергії, вложеної в протони, яких завданням є розбивати первні. Отже маємо тут до діла з нечуваним зиском енергії. І саме у тому величезне значіння праць Вальтона і Кокрофта.

ДРУГИЙ МІЖНАРОДНІЙ ПОЛЯРНИЙ РІК 1932/1933.

За рішенням 7-ого міжнародного конгресу директорів метеорольогічних інститутів, що відбувся в вересні 1929 р. в Копенгагені, час від 1. серпня 1932 р. до 31. серпня 1933 р. призначений на т. зв. другий міжнародній полярний рік. У цьому саме часі мають бути переведені на всій землі, не виключаючи моря, метеорольогічні та інші поміри і то рівночасно кількадесятьма експедиціями, що працюють за одним і тим самим пляном. Численні експедиції, що виправляються в підбігунові околиці (в Арктиді буде 41 дослідних стацій, в Антарктиді 6), мають доповнити матеріял, зібраний в поміркованих смугах нашої землі.

Перший міжнародній полярний рік тривав від вересня 1882 р. до вересня 1883 р. Тоді за одним пляном працювало при обсерваціях земного магнетизму, полярного сяйва і метеорольогічних явищ у підбігунових околицях 14 міжнародніх полярних стацій, з яких найбільше на полудне висуненими були стації на Кап Горн у південній Америці (на острівчику Горн) та на острові Південна Георгія (під 37. ст. західн. геогр. довж. і 55. ст. півден. геогр. ширини). Крім цих 14 стацій працювало поза підбігуновими околицями 34 дальших стацій. Всі ці стації дали дуже цікавий матеріял про полярні геофізикальні явища та про їх звязок з такими-ж явищами в наших околицях.

З того часу наукові експедиції щораз ближче підходили до бігунів (північний бігун осягнув вперше Пірі 6. квітня 1909 р., південний Амундсен 16. грудня 1911 р.) і збирали щораз більше відомостей про географічні і геофізикальні умовини в бігунових околицях. Притім виринуло нове завдання, а саме прослідити звязок метеорольогічних явищ у бігунових околицях зі станом погоди і кліматом поміркованих смуг землі. Щоби такі завдання успішно розвязати, треба міжнародньої співпраці тому, що поміри мусять бути переведені рівночасно у всіх стаціях, розложених по всій землі в ріжних краях. І саме розвязку згаданого завдання має дати м. і. другий міжнародній полярний рік, підчас якого співпрацюватиме аж 50 держав.

Побічним завданням II. міжнародньоого полярного року є досліди земного магнетизму, атмосферичної електричности і полярного сяйва. Всі ці досліди мають велике значіння для наукового пізнання фізикальних прикмет землі і атмосфери, як також для предсказування погоди, яке знов є необхідне для сільського господарства та морської й повітряної плавби. А. Л

200 і третя 100 дол. Розвідка не може бути довша як на 1200 слів, мусить бути оригінальна і ще недрукована. Точніші інформації може дати п. Жан Дюпюі, адреса париської федерації, Париж, ч. 3. вулиця Ле Гофер.

— **Безбожники в Англії.** Небавком у Льондоні має відбутись атеїстичний конгрес, на який приїдуть теж делегати з Москви. До нього підготовляють обширну протирелігійну літературу, яку поширюватимуть підчас конгресу та після нього у всій Англії.

— **Золото з Америки.** За один минулий місяць вивезли із Злуч. Держав за кордон золота на 226 міліонів долярів. Зовнішня торгівля Зл. Держав сильно впала. Видані урядом цифри вперше від війни виказують пасивний білянс; минулого року сума вивозу перевищала суму ввозу на 7 міліонів. У червні цього року ввіз перевищив вивіз на 6 міл. долярів.

— **Нешкідливий газ.** Один віденський інжинір зробив дуже корисний винахід. Йому вдалось найти спосіб, як зробити нешкідливий світляний газ. Можна зовсім щільно зачинити двері та вікна, відкрити газ у хаті і газ, навіть у великій кількості, не зашкодить тим, що сидітимуть у хаті. Покищо нема подробиць, у чому тайна винаходу. Замітне, що в Німеччині на 18.000 самогубців у минулому році 40 процент уживало газу. У Відні 64 прц. самогубців уживає цього способу, найдоступнішого для всіх бідаків.

— **Кінь за півтора міліона золотих.** У Льондоні на ліцитації продали цими днями перегонового коня „Соляріо" за півтора міл. зол. Цей кінь має 10 літ. Його купив як жеребця льорд Ретфорд; уже в першому році власник заробив на ньому більш як 600.000 зол. Минулого року цей кінь виграв кілька разів на перегонах. Коноводи вважають його одним із найкращих представників кінської раси, що лишає таких-же першорядних нащадків. Британський синдикат коноводів рішив затримати „Соляріо" в Англії і не дати його американцям, які підбили суму до такої небувалої висоти. Навряд, чи нині заплатив би хто таку суму за „зразкову" людину.

— **Ріжні вістки.** 16-го ц. м. в Ялті (Крим) населення відчуло легкий землетрус. — Данський уряд вніс скаргу до Міжнародного Мирового Трибуналу в Гаазі проти Норвегії, що захопила частину Гренляндії. — У Парижі помер у 78 р. життя відомий повістяр Рене Базен, член Франц. Академії; був він одночасно професором карного права. — На світовім зїзді протестантів у Копенгагені рішили заснувати у серпні цього року в Сондергавзен „Лютеранську Академію" для духовних. — Помер один із найчільніших чеських істориків В. Новотний, професор праського університету. — У Швайцарії недалеко Сен-Моріц вибудували телефонічну стацію на найбільшій висоті досі відомій, на 9700 стіп. — У південному Мексику наслідком залізничого страйку почався голод; від виснаження померло з 200 осіб. — Наслідком кризи у Берліні зачинили більш сотні кін; число відвідувачів зменшилося за минулий рік на 40 відсотків. — У Льондоні появилася чутка, що Льойд Джордж вибирається у подорож по СРСР.; сам він не дав досі ясної відповіди, чи рішився. — Донька англійського премієра Мекдональда виходить замуж за 29-літнього лікаря Анастера Меккінсона, з яким працювала разом на курсі хірургії в Единбурському шпиталі; він старший від неї на рік.

Студентські справи.

Студії в Академії Ветеринарної Медицини у Львові.

Виділ Т-ва Українських Студентів Ветеринарної Медицини „Ватра" у Львові, бажаючи прийти з поміччю тим, що задумують студіювати ветеринарну медицину й улекшити їм перші кроки, звязані з тими студіями, подає до відома отсе:

Академія Ветеринарної Медицини у Львові є тепер одинокою того роду високою школою в Польщі. Під цю пору студіює в Академії понад 70 українців на загальне число 500 студентів. Одначе число українців з року на рік маліє. Годиться зазначити, що запотребування на ветеринарних лікарів у Польщі є ще велике і що при достаточ. зрозумінні не лиш відповідних чинників, але також всього населення цей фах у нашім, майже 100 проц. рільничім краю має перед собою велике завдання.

Засади студій. Студії тревають 14 триместрів — тобто 4 роки і 2 чвертьрічча. Плян студій установляє 2-річні і 3 дипльомові іспити, після яких кандидат одержує диплом ветеринарного лікаря. По предложенні самостійної наукової праці можна одержати диплом доктора ветеринарної медицини.

Умовини приняття. Кандидати на перший рік мають внести подання до Ректорату Акад. Вет. Мед. у Львові в речинці від 13—19. вересня ц. р. з такими залучниками: 1) матуральне свідоцтво з кляс. або гуман. гімн.; 2) документи про відношення до військової служби; 3) опис життя; 4) посвідка лікарських оглядин; 5) свідоцтво моральности, якщо була перерва більше, ніж рік у студіях. Хто переноситься з іншої високої школи, долучує ще свідоцтво відходу.

Кандидати, які внесли у вище поданому речинці подання, зголошуються особисто в днях 22. 23. вересня до вступного іспиту — в порядку, який буде поданий на таблиці оголошень. Іспит цей є простою формальністю і полягає на ствердженні тих мінімальних відомостей з ділянки природничих наук (зоольогії, ботаніки, фізики та хемії), які винесено з гімназії.

Оплати дотепер були 153 зол. плюс 30 зол. вписового (лиш на першому році). Але по всякій провдоподібности мають вони вже в цьому році бути подвоєні.

Всіх кандидатів обовязують лікарські оглядини, які відбувитимуться в дні 13. вересня ц. р. Треба теж мати 3—4 світлини. Подання [...] на адресу: Ректорат Акад. Вет. Мед. у [...] Кохановського 63.

По ближчі інформації зголошуватися [...] бисто — в понеділок і четвер в годинах 13—14.; письменно на адресу: Т-во [...] Львів, Супінського 21.

За Виділ Т-ва:
Юрій Чайковський, голова.

—o—

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. **(Участь жінок у [...]ському житті).** Після великого концерту в честь [...]ченка, який давала українська захоронка в Тереб[...] і Садах, про що була вже згадка в пресі, відбувся [по]дібний концерт у Струсові дня 12. червня під проводом п. Ракочої, що вишколила діти дуже дбайливо. [...] слово проголосила п. Богачевська. — Дня 21. [...] ц. р. на просвітянській анкеті, яку скликав о. [...]нацький у справі санації „Просвіти", між іншими [...]лосила п. О. Богачевська довший реферат, де [...]вала способи, якими наші жінки могли би зробити [ве]ликі прислуги Матірньому Товариству, а собі [...] велику користь через закупно книжок для своїх [...]ків. Над справою закупна книжок і над іншими [просві]тянськими справами вивязалася широка дискусія. Дня 26. VI. ц. р. відбулося „Свято Матери" під [прово]дом п. Мохнацької, голови філії „Союзу Украї[нок]" у Теребовлі. Велика читальняна саля була [...] повнена особами ріжного стану і пола. На [...]крашеній естраді, прибраній ручниками й образом [Ма]тери Божої, виголосила реферат п. О. Богачевська [...] так слідувала вистава „В день Матери", яку [...] дограли захоронецькі діти під проводом п. [...] Музичні точки відіграла дута орхестра під [...] п. Козака; мандолінова орхестра (гімназійні [...] під проводом п. Юрія Мохнацького) відіграла [...]ка творів. Гарними словами закінчила свято п. [...]ка. — 19. липня ц. р. відбулася жіноча просвітна [...] під проводом п. Мохнацької, на якій були [...] села: Застіноче, Іванівка, Лошнів, Глешава, Стру[...] ленче-Підгора, Янів, Островець, Сади. Після [...] рефератів пп. Мохнацької і Богачевської в справі [...]хомлення жіночих гуртків у повіті і закупна [...] вивязалася оживлена дискусія, в якій між іншими [заб]рали голос п. А. Болнарова (Зеленче-Підгора), [...]рина Хоптій (Іванівка) і п. О. Карпінська (О[...]). Рішено скликати на осінь велику жіночу [...] позасновувати жіночі гуртки і відновити [...]вані. Занятися теж кольпортажею книжок [...] з „Просвіти", і визначити одну особу, яка б [...] тиждень давати поради (в ярмарочний день). Т[...]мого дня відбулися загальні збори „Жіночого [...]", на яких стверджено деякий застій в торго[вельних] оборотах.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам для 23.VII. [...] за масло експортове та десерове пріка 3·20 [...] літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 [...] ясень 3·40—3·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ